

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

LOWER-TISZA DISTRICT WATER DIRECTORATE
WASSERWIRTSCHAFTSDIREKTION NIEDER THEISS TAL

Ikt.sz.:0129-0010/2019.
E.a.: dr. Király Anikó

Tárgy: válasz közérdekű
adatigénylésre

Szabóné Lengyel Erzsébet
részére

Tisztelt Szabóné Lengyel Erzsébet!

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 28. § (1) bekezdése alapján előterjesztett adatigénylésében az alábbiakat adta elő:

„ Az ATIKÖVIZIG - 6720 Szeged, Stefánia 4. - mint felelős kiadó, a Vízpart újság 2006. decemberi számában, a 3. oldalon az alábbiakat jelentette meg:

Belvízvédekezés,2006.

"Több településen, köztük Domaszéken és Szatymazon, belterületen és külterületen egyaránt jelentkező épületeket veszélyeztető káros víz."

"Az M5 autópályával, mint felszíni lefolyásgátló tényezővel kellett számolnunk. Több helyen csak szikkasztásra tervezett útvárak nem bírták a terhelést, és a mélyebb vonulatokban felszíni elöntést okoztak, volt, ahol az átereszek hiánya miatt nem tudott a víz a befogadóba jutni.

Az ATIVIZIG honlapján, a <http://www.ativizig.hu/projektek/ipa/CrossWater> oldalon nyilvánosan elérhető az "Urbanizációs veszélyek a Homokhátság példáján" című tanulmány. A tanulmány az Európai Unió társfinanszírozásával jött létre, az ATIVIZIG megrendelésére.

A tanulmány a 71-72. oldalon leírja:

A nyomvonal igen közel (500 méteren belül) fut az Ósze-székhez (NATURA 2000-es madárvédelmi és természetmegőrzési terület), a Bitó-tóhoz és a Perczeli-lápréthez, metszi a Balástya-Szatymaz környéki homokvidék különleges madárvédelmi területet, valamint 8 semlyéket illetve szikes tavat, s a Hosszú-hátat, amelynek belvizes laposai eleve belvíztározónak lettek kijelölve"

"A nyomvonal sűrűn lakott tanyás térséget metsz keresztül, s azok megmentésével indokolták a tervezők azt, hogy a nyomvonal a természetvédelmi szempontból értékes laposokban fut. Az autópálya tágabb környékén a tanyák valódi lakottságáról azonban széleskörű, részletes hatástanulmány nem készült."

"A nyomvonal néhány száz méteres áthelyezésével, ívelésének - a műszaki előírásoknak megfelelő - enyhe módosításával a beruházás lényegesen természetkímélőbb lehetett volna. Így ki lehetett volna tanyákat és gyepeket is elkerülő, optimálisabb nyomvonalat jelölni. " „A zaj-és rezgésterhelés az építés során nagy volt, a vályogházakon házrepedések jelentkeztek."

"A semlyékeken való rézsűs átevezetés súlyos további következményekkel járt. Nem számoltak ugyanis az északnyugat-délkeleti irányú talajvízáramlásokkal, amelyeket a nyomvonal keresztül metszett, s gátként duzzasztott vissza a nyomvonalról nyugatra (lásd szatymazi, domaszéki belvizek). A nyomvonal mellé épített csatorna ráadásul megcsapolja ezt a talajvízáramlást, így a nyomvonalról keletre az üde gyepek kiszáradása várható. A pályától nyugatra lévő csatorna a feltörő talajvizet dél felé vezeti, ott víztöbbletet okozva."

A Délmagyarország 2006.03.01-i számában Szatymaz község akkori polgármesterével, Gyömbér Lászlóval készített riportot. A polgármester nyilatkozata szerint "azért nem tud elfolyni a víz, mert az autópálya-építők elvágták, betemették a csatornákat, és nem engedik használni a sztráda alatti átvezetéseket."

Az M5 autópálya Kiskunfélegyháza-Szeged közötti szakaszára a Központi Közlekedési Felügyelet adott Gy.22-75/2000 számon útépítési engedélyt. Az engedély a következőket rögzíti:

2.1.2 Különös gondossággal meg kell vizsgálni az autópályának a belvízelvezető rendszerre kifejtett hatását. A belvizek akadálytalan levezetését az építendő autópálya nem akadályozhatja.

2.1.3. Az M5 autópálya 153-154 kmsz. közötti szakasza mentén az autópálya által elvágott területek vízelvezetésének biztosítása érdekében a térségben lévő csatornát a megfelelő méretű átvezetés betervezésével a 153+800 km szelvényénél a pálya alatt át kell vezetni.

2.1.8 A létesítmények építéséhez, üzemeltetéséhez kapcsolódó vízi létesítmények vízjogi engedély kötelesek, ezért az Alsó-Tisza Vidéki Vízügyi Igazgatóság létesítési vízjogi engedélyét be kell szerezni, mely eljárásban az Alsó-Tisza Vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség szakhatóságként vesz részt."

A feltett kérdéseire válaszaink a következők:

Kérdések:

1.) A fenti újságcikkekből, köztük az ATIKÖVIZIG saját lapjában megjelent beszámoló anyagából és az Urbanizációs veszélyek... tanulmányból történt fenti idézetek szó szerint megegyeznek-e az eredetivel?

Válasz: Igen

2.) A fenti információk megfelelnek-e a valóságnak?

Válasz: A Vízpart cikk hivatkozás egy szöveggörnyezetből kiemelt mondat.

A teljes blokk a következő:

"Több településen, köztük Domaszéken és Szatymazon, belterületen és külterületen egyaránt jelentkezett épületeket veszélyeztető káros víz."

A Szatymaz, Balástya, Kömpöc, Kiskunmajsa térségében húzódó Fehértó-Majsai főcsatorna sűrűn benőtt nád,sás, következtében rendkívül alacsony vízszállító képességgel rendelkezett. A vízmozgás, vízsebesség alig volt érzékelhető a csatornában, teljes mederteltség mellett.

A csapadékos időjárás miatt a főcsatorna közvetlen környezetében jelentős elöntések keletkeztek. Az állami főmű felső szakaszán már nyári, száraz időszakban is lefolyási problémákat okozott az igen erős benőttség.

Itt iszapolási és vízinövényzet eltávolítási munkálatok 31 km hosszban folytak.

A beavatkozások következtében a belterületek felől érkező vizeket hatékonyan el tudtuk vezetni."

A CrossWater tanulmányban leírtak a szakértők megállapításai.

3.) Tudomása van-e a T. Igazgatóságnak, hogy az útépitési engedélyben előírt áteresz nem készült el?

Válasz: Az autópálya 153-154 km szelvénye között található áteresz.

4.) Igaz-e az az állítás az (építési engedélyből következően), hogy a nevezett áteresz hiánya miatt az autópálya akadályozta Szatymaz külterületén, főleg a Márták dűlön az É-NY-ról D-K felé áramló talaj- és csapadékvíz elfolyását, és a földutakat járhatatlanná tevő, a tanyák udvarát elárasztó és épületkárokat okozó belvíz (torlaszvíz) jelenséget okozott az autópálya nyugati oldalán?

Válasz: Az autópálya 153-154 km szelvénye között áteresz található.

A Márták dűlön az É-NY-ról D-K felé áramló talaj- és csapadékvíz elfolyására vonatkozóan nem rendelkezünk lefolyás-áramlási modellekkel.

5.) Megfelel-e a valóságnak, hogy az elzárt átereszek megnyitása után a felszaporodott víz elárasztotta a pálya keleti oldalán lévő ingatlanok udvarát, majd elöntötte Szatymaz község belterületét is?

Válasz: 2006-ban a kis és közepes csatornákon, így az M5-ös pályaszakaszt keletről követő Gavallér csatornán, illetve a nyugatról a pályával ÉK-DNy irányban húzódó Lápostói csatornán a belvízvédekezést a Kiskunmajsa és Környéke Vízgazdálkodási Társulat látta el.

6.) Mivel a tervező már nyilatkozott arról, hogy a tervek az építési engedélyben foglaltak szerint történt, feltehetően kivitelezési hiba miatt maradt el az áteresz létesítése. Milyen kárenyhítő intézkedések váltak szükségessé az ATIVIZIG (ATIKÖVIZIG) részéről?

Válasz: A belvízvédekezés operatív ellátása több szereplős.

Belterületen az Önkormányzat irányítja a közvetlen védekezést, míg külterületen a területen megjelenő vizek csatornába vezetése a gazdák feladata.

2006-ban a kis és közepes csatornákon, így az M5-ös pályaszakaszt keletről követő Gavallér csatornán, illetve a nyugatról a pályával ÉK-DNy irányban húzódó Lápostói csatornán a belvízvédekezést a Kiskunmajsza és Környéke Vízgazdálkodási Társulat látta el.

Az ATIVIZIG közvetlen operatív tevékenységet Szatymaz keleti oldalán húzódó Fehértó-Majsai főcsatornán végzett.

7.) A fenti tanulmány alapján tud-e információt adni a T. Igazgatóság arról, hogy az autópályától, a kijelölt és a kijelölés nélküli beszállító utaktól, szervizutaktól, valamint a Szatymaz térségében lévő 3 db hídtól mekkora távolsáig történtek épületkárok a tanyai házak vonatkozásában?

Válasz: Nem.

Kérem tájékoztatásom elfogadását.

Szeged, 2019. február 27.

Tisztelettel:

Dr. Kozák Péter
igazgató

